

Bureau Waardenburg bv
Adviseurs voor ecologie & milieu

Postbus 365
4100 AJ Culemborg
tel: 0345-512710
fax: 0345-519849
www.buwa.nl

Gemeente Culemborg
dhr. J. van Nunen
Postbus 136
4100 AC Culemborg

datum: 15 oktober 2010
ons kenmerk: 10-177/10.08167/JanBu
uw kenmerk: uw mail van 13 april 2010
auteur: J.D. Buizer
projectleider: I. Hille Ris Lambers
status: versie 1.0

Notitie vleermuizen Lek & Lingecollege vestiging Willemslaan

Inleiding

Gemeente Culemborg is voornemens om het terrein van het Lek & Lingecollege-vestiging aan de Willemslaan te Culemborg te herontwikkelen. De bestaande bebouwing zal hierbij naar verwachting worden afgebroken en vervangen door nieuwbouw. Hierbij zal rekening gehouden moeten worden met het huidige voorkomen van planten en dieren die beschermd zijn krachtens de Flora- en faunawet.

Plangebied

Het plangebied betreft een terrein met een aantal schoolgebouwen. Het gaat behalve om de vestiging van het Lek & Linge college aan de Willemslaan om een vestiging van het ROC Rivor, aan de Vliegerweg. Het terrein wordt begrensd door de Weidsteeg, de Anthonie van Lalainglaan, de Willemslaan, de Fonteinstraat en de Beatrixstraat. Tussen de beide schoolvestigingen loopt de Vliegerweg, die zelf buiten het onderzoeksgebied ligt.

De gebouwen van het ROC Rivor zijn gebouwd in baksteen (spouwmuren) met betonnen geveldelen en zadeldaken met dakpannen. De kozijnen zijn van metaal. Er zijn enkele lage gebouwdelen met een plat dak. Deze zijn voorzien van een daklijst van plaatmateriaal.

De gebouwen van het Lek & Lingecollege zijn eveneens gebouwd in baksteen, met geveldelen van beton en plaatmateriaal en veel glas. Twee gebouwen zijn voorzien van vrij flauwe zadeldaken met een bitumen dakbedekking. De overige gebouwen zijn voorzien van een plat dak. De platte daken zijn niet voorzien van daklijsten van plaatmateriaal, zoals die veel bij platte daken voorkomen. (zie ook de foto's op de volgende pagina's).

Beide terreinen zijn buiten de bebouwing vrij open, met tegelverharding, gazon, hagen en laag struweel. Met name langs de randen staan enkele bomenrijen. Tussen ROC Rivor en de

Lalainglaan ligt een openbare groenvoorziening met gazon, hagen, bomen en een speelplek, die ook deel uitmaakt van het plangebied.

Ingreep

Op dit moment is de ingreep nog niet bekend. Waarschijnlijk worden de gebouwen afgebroken en krijgt het terrein een nieuwe bestemming, waarbij nieuwbouw wordt gerealiseerd.

Ligging plangebied. © Topografische dienst Kadaster

Luchtfoto van het plangebied met boven de locatie van ROC Rivier en beneden de locatie van het Lek & Lingecollege.

De gebouwen van het Lek & Lingecollege, gezien vanaf de kant van de fietsenstalling aan de Willemslaan.

De gebouwen van ROC Rivor vanaf de hoek Beatrixstraat - Fonteynstraat.

Methodiek

Het onderzoek naar vleermuizen is uitgevoerd conform het Protocol Vleermuisonderzoek d.d. 2 april 2009, opgesteld door het Netwerk Groene Bureaus en de Zoogdiervereniging VZZ, in overleg met de Dienst Landelijk Gebied en de Gegevensautoriteit Natuur. Het protocol heeft tot doel het belang van de functies van gebieden voor soorten vleermuizen effectief en efficiënt vast te stellen ten dienste van ontheffingaanvragen voor de Flora en Faunawet. Het is een hulpmiddel voor deskundige vleermuisonderzoekers en de beoordelaars van vleermuisonderzoek om te bepalen wat een juridisch redelijke onderzoeksinspanning is voor een specifieke locatie.

In tabel 1 staan de bezoekdata van het veldwerk voor vleermuizen weergegeven. Per bezoek is aangegeven of het ochtend- of avondbezoek betrof en de weersomstandigheden tijdens het bezoek. Een avondbezoek vindt plaats tussen zonsondergang en middernacht, een ochtendbezoek tussen één tot twee uur voor zonsopkomst en een half uur na zonsopkomst. Bij de veldbezoeken is gebruik gemaakt van een batdetector type Petterson D200 of D240x. Met name is gelet op het belang van het plangebied als foerageergebied, vliegroute en

verblijfplaats. Hiervoor is tijdens avond- en ochtendschemering gepost bij bebouwing om uitvliegende, zwermende en of invliegende dieren waar te nemen, vervolgens is het gebied doorlopen en zijn potentieel geschikte locaties bezocht. Aanvullend is gebruik gemaakt van een zaklamp om extra informatie te verkrijgen over het gedrag van vleermuizen.

Op 2 juni in de middag is het plangebied bezocht voor het vaststellen van de mogelijke aanwezigheid van nesten van vogels met jaarrond beschermde nestplaats¹.

Tabel 1. Bezoekdata en omstandigheden van het veldwerk in 2010.

datum	dagdeel	weer
2 juni 2010	middag	21 °C, licht bewolkt, droog, weinig wind
2 juni 2010	avond	13 - 15 °C helder, windstil,
17 juni 2010	ochtend	10°C, vrijwel onbewolkt, weinig wind
2 juli 2010	avond	18°C, bewolkt, droog, weinig wind
8 september 2010	avond	15°C., bewolkt, droog, windstil
4 oktober 2010	avond	17°C, bewolkt, droog, weinig wind

Resultaten

Vleermuizen

Foeragegebied

Tijdens alle bezoeken zijn foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen. De meeste zijn aangetroffen bij de zuidgevels van het ROC Rivor en de hoogbouw van Lek & Linge, daar waar bomen voor de gevel staan. Hier zijn diverse malen tegelijkertijd twee of drie foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen. De vleermuizen foerageren hier enige tijd na zonsondergang, waarna ze naar elders vertrekken. Andere plaatsen waar foeragerende vleermuizen zijn waargenomen, zijn langs de bomenrijen aan de randen van het plangebied. In zijn totaliteit zijn er in het plangebied rond de 5 gewone dwergvleermuizen foeragerend aangetroffen. De foeragerende vleermuizen zijn slechts gedurende een gedeelte van de nacht aanwezig in het plangebied. Het plangebied heeft daarmee een zeer beperkt belang als foeragegebied voor de gewone dwergvleermuis.

Vliegroute

Tijdens de bezoeken zijn geen vliegroutes over of langs het terrein waargenomen.

Verblijfplaats

De gebouwen zijn beperkt toegankelijk voor vleermuizen. Bij beide vestigingen kunnen ze mogelijk gebruik maken van de spouwmuren. Bij de gebouwen van ROC Rivor bieden ook de pannendaken en daklijsten van de platte daken mogelijk gelegenheid als verblijfplaats voor vleermuizen.

Tijdens het laatste bezoek op 4 oktober is korte tijd een roepend mannetje gewone dwergvleermuis waargenomen nabij de ingang bij de fietsenstalling van Lek & Linge. In het najaar bezetten mannetjes gewone dwergvleermuis een territorium, waarin ze voortdurend sociale roepjes van rond de 20 kHz voortbrengen. Daarmee proberen ze wijfjes te lokken naar

¹ Op grond van door het ministerie van LNV verstrekte handreikingen worden nesten van de volgende soorten als jaarrond beschermde nestplaatsen beschouwd: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespandief, zwarte wouw.

een paarverblijf, dat doorgaans in een gebouw is gelegen. Gezien de ligging van het territorium ligt het paarverblijf van deze vleermuis in een van de woningen aan de Willemslaan of de Emmalaan.

Er zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen in de gebouwen aangetroffen. Tijdens het onderzoek is geen gedrag waargenomen dat wijst op de aanwezigheid van verblijfplaatsen, zoals zwermgedrag. In de directe omgeving van het plangebied (binnen 200 m) zijn geen kraamkolonies aangetroffen.

In het verleden is er ooit een vleermuis in het gebouw aangetroffen (mond. mededeling van een van de leerlingen). Mogelijk is een foeragerend dier per ongeluk in het gebouw terecht gekomen. De vleermuis kan ook een individuele verblijfplaats in het gebouw gehad hebben. Dergelijke verblijfplaatsen zijn bijzonder moeilijk aan te tonen en de aanwezigheid ervan kan dan ook niet met zekerheid worden uitgesloten. De verwachting is dat - indien ze aanwezig zijn - het slechts om een of enkele zal gaan.

Vogels met jaarrond beschermde nestplaats

Tijdens het dagbezoek op 2 juni 2010 is een drietal foeragerende huismussen waargenomen op het trottoir voor de ingang van de fietsenstalling van Lek en Linge aan de Willemslaan. Er zijn geen mussen aangetroffen op het terrein zelf. De gebouwen op het plangebied bieden weinig nestelmogelijkheden aan de huismus. Aangezien de woningen in de wijk waarschijnlijk ruime nestgelegenheden aan de huismus bieden, zijn de waargenomen huismussen naar verwachting hiervan afkomstig. De aanwezigheid van nestplaatsen van de huismus op het terrein van Lek & Linge kan daarom worden uitgesloten. Ook andere vogels waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn, zijn niet aangetroffen. Wel kunnen er tijdens het broedseizoen nesten aanwezig zijn van andere vogelsoorten. Deze nesten zijn alleen beschermd gedurende de tijd dat de nesten in gebruik zijn.

Effecten

Gewone dwergvleermuis

De functie van het plangebied voor de gewone dwergvleermuis is zeer beperkt. Gebruik van de bebouwing in het plangebied in 2010 kon niet worden vastgesteld, zwermdende of uitvliegende dieren zijn niet waargenomen. Mede gelet op de zeer lage dichtheid van foeragerende of rondvliegende gewone dwergvleermuizen in en rond het plangebied kan aanwezigheid van een kraamkolonie of massa-overwinteringsverblijf in 2010 worden uitgesloten. Baltsroepende dieren zijn niet waargenomen binnen het plangebied, dus ook een paarverblijf kan worden uitgesloten. Hooguit verblijft een individueel exemplaar gedurende korte of langere periode op enig moment in het plangebied.

Sloop van de bebouwing of het verwijderen van de beplanting leidt niet tot negatieve effecten op de lokaal voorkomende groep dwergvleermuizen. Sloop van bebouwing heeft hooguit effect op een, al dan niet tijdelijk, individueel verblijvende vleermuis. De gunstige staat van instandhouding is niet in het geding.

Vogels

Bij het kappen van bomen en het verwijderen van struweel tijdens het broedseizoen kunnen nesten van broedende vogels worden verstoord of vernietigd. Dit is een overtreding van de Flora- en faunawet. Deze overtreding kan worden tegengegaan door bomen en struiken te

verwijderen buiten het broedseizoen of van te voren worden gecontroleerd op de aanwezigheid van in gebruik zijnde vogelnesten.

Conclusie

In en rond het onderzoeksgebied is één soort vleermuizen vastgesteld, de gewone dwergvleermuis. Het onderzoeksgebied heeft geen functie als belangrijk foerageergebied, vliegroute van groot belang of voortplantings- en of vaste rust- en verblijfplaats voor vleermuizen. De ingreep leidt niet tot overtreding van verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet met betrekking tot vleermuizen.

Voor vogels leidt de ingreep niet tot de overtreding van verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet, mits bomen en struiken niet worden gekapt op het moment dat daar vogels in nestelen.

Aanbevelingen

Het plangebied heeft momenteel een zeer beperkte betekenis voor vleermuizen, maar ook voor andere soorten. Gelet op het feit dat veel soorten flora en fauna en natuur in het algemeen onder druk staan in stedelijk gebied, wordt het volgende aanbevolen:

- maak bij aanplant zo veel mogelijk gebruik van inheemse en autochtone planten, bomen en struiken. Denk hierbij aan soorten als zomereik, gewone es, gladde of ruwe iep en zomerlinde (of Hollandse linde);
- maak nieuwbouw geschikt voor bewoning door vogels en vleermuizen, bijvoorbeeld door:
  - o toepassen van inbouwkasten of zogenaamde 'mussenvides' (voor het aanbod zie bijvoorbeeld www.waveka.nl)
  - o toegankelijk maken van spouwmuren door op een hoogte van meer dan 3,50 meter open stootvoegen of andere ventilatieopeningen toe te passen met een breedte van 1,5 à 2,5 cm

Voor vragen over deze notitie kunt u contact opnemen met J.D. Buizer of I. Hille Ris Lambers.

Akkoord voor uitgave:

Teamleider

Bureau Waardenburg bv is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Bureau Waardenburg bv; opdrachtgever vrijwaart Bureau Waardenburg bv voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

© Bureau Waardenburg bv / Gemeente Culemborg

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever hierboven aangegeven en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden vervoelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Bureau Waardenburg bv, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Bureau Waardenburg bv is door CERTIKED gecertificeerd overeenkomstig BRL 9990:2001 / ISO 9001:2001.